

Bejelentés

Nagy-Beeskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 frt.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybeeskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 81. szám.

Péntek, április 9.

A 16. §.

Nagybeeskerek, április 9.

A képviselőház igazságügyi bizottsága az esküdtbíróokról szóló törvényjavaslatot tárgyalja és teljes elismerést érdemel az a gondosság és alaposág, amelylyel a gazdag anyagot megrostálják és bírálják.

A sajtó már hosszabb idővel ezelőtt állást foglalt az esküdtbíróokról és a bünvádi eljárás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatokkal szemben s különösen abban is, emebben is egy-egy szakaszt kifogásol, melyek állítólag ellentétben vannak a szabadsággal és intézményeinek előrehaladó fejlődésével.

Az esküdtbíróokról szóló javaslat 35. §-át, mely a kormány részére biztosította volna annak lehetőségét, hogy az ország egyes részeiben felfüggeszse az esküdtbíróóságok illetékességét, Erdély igazságügyminiszter elejtette, mert többre becsüli azt, hogy a szóban lévő reform az összes parlamenti pártok közreműködésével jöjjön létre, mint a reakciónáriusnak kikiáltott szakasz, melyért bárki is nehezen fog könnyeket hullatni. Az ellenzék legjobb fegyvere az volt, hogy e szakaszt ugy állította oda, mint amely a kormányhatalmat támogatja és gyarapítja, tette ezt azért, hogy a kormányt kényszerítse, hogy már csupa lojalitásból és liberálitásból a bizottságban elejtse a szakasz forszírozásának gondolatát.

Az életbeléptetési javaslat 16. szakasza sem a parlamenti pártokat, sem az ország közvéleményét nem volt képes valamelyes izgalomba hozni, jöllehet a sajtó nem mulasztotta el megkísérteni, hogy e szakasz miatt mozgalomba hozza és felizgassa a tömegeket. Kijelentette s fennen hangoztatta a sajtó, hogy a 16. §. a sajtószabadságot, a szabadságharcz legdrágább és legbecesebb vívmányát veszélyezteti és megsemmisíti. Bilincsbe verik a sajtót és elfojtják benne a szabad szót, a szabadság, az alkotmány és a nyilvános ellenőrzés egyetlen kezességét.

A közvélemény azonban bölcsen felismerte, hogy e szakasznál nem a sajtószabadságról van szó, hanem a magánbecsületről, mely a jelenleg uralkodó körülmények közt majdnem vogelfrei és amelynek az esküdtbíróóságok illetékessége nem nyújt elég védelmet. A sajtószabadságot nem szabad összetéveszteni a személyes becsület ellen a sajtó útján való jogtalan és alaptalan támadások szabadságával, melyeknek a nyilvánossághoz semmi közük, kivéve a szégyent és gúnyt, melyet az így megtámadott személyek a lelkiismeretlen sajtó nyilvánosságának köszönhetnek.

A tisztességes sajtóra és annak azon részére nézve, amely politikai és pártzempontból foglalkozik a közügyekkel és közérdekkel, a 16. szakaszról sem a szó szabadságában való megszorítás, sem az akció szabadságában való akadályozás nem következik; hanem a sajtó ama részére nézve, amely a magán becsületet és a magán személyek ellen való támadást jövedelmező térnek tekinti a zsarolásra, ármányra vagy bosszúállásra, erre a sajtóra nézve a 16. §. nem jelent egyebet, mint hogy a magán becsület többé nem szabad zsákmány.

A sajtó elmulasztotta, hogy maga írta ki kinövéseit. A törvényhozás segítségére siet neki és egy törvényszakaszt alkot, melyet tulajdonképp a tisztességes sajtónak kellett volna magának kezdeményeznie. Ez a mulasztási bűn most abban a körülményben boszulja meg magát, hogy az ország közvéleménye minden irka-írka daczára nem akarja az ügyet abban a világításban tekintetbe venni, amelyben eléje állítják. Az emberek nem hisznek a lármának, az izgatottságot nem lehet mesterséges uton előidézni és általában megnyugvással fogják tudomásul venni, hogy a 16. §. kényszeríteni akarja a sajtót, hogy az maradjon, aminek lennie kellene, — tisztességes. L. L.

Badeni ellenfelei. Lembergől távirják, hogy a „Kurjer Lwowski“ szerint az osztrák válság egyelőre véget ért. Badeni bukásán egy kis klikk működik erősen a lengyel klubban, mely csupa olyan emberből áll, a kik miniszterek szeretnének lenni, avagy a válságból hasznot vélnek merithetni. Ez a kis klikk teljesen uralja a lengyel klubot. A nevezett lap leleplezésekkel fenyegetődzik és leleplezési híreinek hitelességéről előre is biztosít mindenkit.

A román kormány lemondása. Aurelian miniszterelnök a parlamentben a teljes kabinet lemondását bejelentette.

A városi szabályrendelet.

(Folytatás.)

12. §.

A számvizsgáló bizottság áll 5 tagból. A számvizsgáló bizottság elnökét s tagjait a képviselőtestület 6 évről 6 évre választja.

A számvizsgáló bizottság teendőihez tartozik:

A városi évi számadásoknak, a községi ipar- és kereskedelmi iskolai évi zárszámadásoknak, és általában minden oly terjedelmesebb városi számadásoknak felülvizsgálása, melyek a képviselőtestület részéről hozzá utaltatnak.

A számvizsgáló bizottság minden eljárásáról a közgyűlésnek jelentést tenni tartozik.

A számvizsgáló bizottság tagjai működésük ideje alatt 3 frt napidíjt élveznek a közjövödelmi pénztárból.

13. §.

Az állandó építési bizottság teendői és hatásköre a városi építészeti és szepítészeti szabályrendeletben körülírva. Ezen bizottság azonban önálló intézkedési jogkörrel nem bír, hanem csak véleményadásra szoritkozhatik. A bizottság áll: az egyik városi tanácsnok mint elnök, a vár. I-ső jegyző mint tollnok, a városi rendőrkapitány, a városi mérnök, a vár. főorvos vagy helyettese, a városgazda és 10 képviselőtestületi tagból.

14. §.

A községi közmunka bizottság áll: a városi rendőrkapitány mint elnök, a vár. mérnök, a városgazda és a képviselőtestület által választott 10 tagból. A községi közmunka bizottság hatáskörébe tartozik a közmunkakötelesek összeírásának ellenőrzése és javaslattevé a községi közmunkának mikénti felhasználása iránt, mely javaslatát az évi költségvetés elkészítése előtt a városi tanácsnak beterjeszti, végre a községi közmunka kivetésének ellenőrzése.

A „TORONTÁL“ tárczája.

A lélekjelenlét és a zavar.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Minden ember élete egész folyása alatt különböző behatásoknak van kitéve, amelyek többé-kevésbbé nyomot hagynak lelkületében s ezen nyomok összességükben tudását, tapasztalatait képezik. Természetes dolog, hogy abban rejlik az egyedek különbsége, hogy ilyes behatásokat különféleképpen képesek felfogni, magukévá tenni és magukban megtartani. Míg az egyik egyén rögtön észreveszi a körülötte történőket, sőt gyakran a sejtelve is helyes utra tereli s az észrevéseit gondolkozó agya kellőleg tudja a tudása többi anyaga közé elhelyezni s azokkal azonnal szervi összefüggésbe bírja hozni, addig a másik egyénnél mindezen folyamat lassabb, nehezebb, sőt néha akadályozott s míg azok a tehetséges egyéneket képezik, addig az utóbbiak már gyermekkorukban is a lassu mozgásaikban, a beszéd nehezebb elsajátításában, az iskolában való nehezebb előhaladásukban mutatkozik s az életben pedig a küzdés daczára nem boldogul egyéneket képezik, kik szorgalmuk daczára sem bírnak zöld ágra vergődni.

Epp úgy, mint a gondolkozás anyagának

gyűjtée, a tapasztalatgyűjtés az egyiknél gyorsabb, könnyebb, épp úgy a gyűjtött anyag, a tapasztalatok applikálása is az elsőknél gyors és helyes, míg a többieknek minde nehézkes, lassított. Ugy, hogy a tehetségesek gyorsabb felfogási és ítélkezési képesség mellett a reájuk háruló feladatoknak könnyebben és gyorsabban bírnak megfelelni. Könnyen érthető tehát, hogy a tehetséges, gyors felfogásu egyének ennél fogva mindig tájékozottabbak, mert a náluk könnyebben lefolyó eszmétárisítás következtében hamar tudnak egyik-másik, még szokatlan, talán meglepő helyzetben is eligazodni. S míg mások a gondolataik tömkelegében soká keresik a gordiusi csomó nyitját, addig a tehetséges emberek ezt gyorsan feltalálják. Szóval, hogy a tehetséges emberek a szokatlan körülmények között is gyorsan eligazodnak s ügyes bajos dolgaikból sikeresen kibontakoznak, ugysszólván ösztönszerűleg a helyeset eltalálják, illetve náluk az eszmétárisítás oly gyors lefolyásu, hogy fennakadást, habozást észrevenni nem lehet s bárminő komplikált körülmények között sem „veszítik el fejüket“ és „zavarba“ nem jönnek még a legmeglepőbb fordulatoknál sem. Ezen az agynak hirtelen, váratlan és meglepő fordulatokkal szemben tanusított magatartását és helyes ítélkező képességének fennmaradását „lélekjelenlét“ nek neveztük.

A lassabb gondolkodásu egyén, ki rendes

körülmények közt vonatottan apercipiál, ki apercipiált és rendelkezésére álló emlékképeit csak nehezen tudja aplikálni, ki ennél fogva rendes körülmények között is csak nehezen igazodik el az élet változatosságain, ki az adott viszonyokban rendes körülmények közt is csak bajosan tájékozódik, az ilyen egyén szokatlan, váratlan, meglepő fordulatoknál a gondolkodás fonálát elveszti, „zavarba jön“, sőt „fejét veszti“. Az ilyen egyéneknél történik az meg, hogy rendkívüli események, mint a minők tűzvész, árvíz, hirtelen beállott életveszedelem vagy egyéb nagyobb szerencsétlenségek látása annyira kihozhat a sodrúkból, hogy elmebeli működésük mintegy megállni látszik, hogy oszatlanul ideoda kapkodnak, hogy badar tetteket visznek véghez, szóval előáll azon állapot, melyet köznyelven „a lélekjelenlét elvesztésének“ szokás nevezni s mely állapot tényleg az elmeháborodottsággal határos lehet, melynek kisebb foka a közéletben annyira ismeretes „zavar“ fogalmának felel meg.

Ezen állapotnak ismerete főleg fontos a paedagogus és a vizsgálóbíró előtt, mert mindkettőjüknek igen gyakran van alkalmuk ilyen „megzavarodott“, de különben teljesen egészséges egyéneket elbírálásnak kitéve látni. Míg az elsőnél a fejlődőfélben levő, esetleg figyelmetlenség folytán előidézett nyugalmi agy állapot lehet az indító oka a zavarnak, mely különben ilyen körü-

15. §.

A közevisi bizottság áll: a polgármesterből és rendes helyettese mint elnökből, a városi rendőrkapitány, a vár. mérnök és 12 képviselőtestületi tagból. Ezen bizottság a városban szükségesnek mutatkozó mindennemű közevisi munkálatokra nézve javaslatokat terjeszt a képviselőtestület elé.

16. §.

A közegészségügyi bizottság szervezete és működési köre az 1876. évi XIV. t.-cz.-ben van meghatározva.

17. §.

A kerti bizottság áll a polgármester és helyettese mint elnök, a rendőrkapitány, város-gazda és 5 tagból.

Hatásköre a város tulajdonát képező kertek berendezése és a városi utcák, valamint utak befásítása tárgyában a képviselőtestületnek javaslatokat tenni, nemkülönben a városi kertész működését ellenőrizni.

18. §.

A jövedéki bizottság áll: a polgármester és helyettese mint elnökből, a városi ügyész és 12 képviselőtestületi tagból.

Hatáskörébe tartozik: a városi jövedékek és az államtól megváltott, avagy bérbevett kincstári jövedékek mikénti hasznosítása iránti javaslatok és a jövedéki ügykezelés ellenőrzése.

19. §.

A főgymnasiunai bizottság szervezete és működési köre a főgymnasiunai közigazgatási szabályzatban van körülírva.

20. §.

A városi színházi bizottság áll: polgármester és rendes helyettese mint elnök és 4 képviselőtestületi tagból.

Feladata a bizottságnak a hazai színügy pártolása és minden a városi színházra vonatkozó ügyeknek elintézése.

21. §.

A villanyvilágítási bizottság szervezete és működési köre az erre vonatkozólag alkotott külön szabályzatban van körülírva.

IV. Fejezet.

A képviselőtestület tanácskozási és ügyrendje.

22. §.

A közgyűlés jegyzőkönyvi nyelve az állami hivatalos nyelv. A közgyűléseken a tanácskozási nyelven vezetendők.

A közgyűléseken a polgármester vagy annak helyettese elnökök.

23. §.

A tárgyak következőképp sorozandók és tárgyalandók:

- a kormány vagy vármegyei rendeletek;
- alispáni rendeletek és intézkedések;
- a tanács, állandó választmány vagy egyéb bizottságok jelentései, és pedig első sorban azok, melyek a pénzügyekre vonatkoznak;
- a más idegen hatóság vagy községekkel levelezések;
- kérvények.

Eltérés ezen így megállapított és kihirdetett sorrendtől csak úgy történhetik, ha a jelenlevő képviselők szótöbbséggel az illető tárgy sürgőssége miatt az eltérést elhatározták.

mény mellett a relative jó előhaladásu növekedésénél is előfordulhat, addig utóbbi előtt álló deliquensnél az elkövetett bűnténynek nyomozó érzete, a reá várando következő büntetésről való félelem, főleg tettének váratlan felfedezése által előidézett káros lelkiállapot, valamint a vizsgálat alá kerülés szokatlan helyzete képezi alapját a zavaroknak, melynek következtében az illetők gyakran „össze vissza hazudoznak“, többet vállalnak magukra, mint a mennyit tényleg elkövettek, mint a mennyit a későbbi vizsgálat beigazol.

Eddig a teljesen ép egyének zavaráról volt szó, hogy az amugy is gyengébb szervezetű, vérszegény, nervozus, ijedős, félős természetű vagy pláne teljesen idegbeteg egyéneknél ezen zavar teljesen káros alakban léphet fel, arról számos bünyvizsgálati ügy nyújthat adatot. Különösen az ugynevezett jogos önvédelem határának túllépése képez ilyen vitás kérdést, hol a magát halálos veszedelemben képzelő ijedős, félénk, gyenge idegrendszerű egyént annyira rémületbe jön, hogy csak ösztönszerű létfen tartás működik benne és csakéj inzultusokra rémületükben ölhetnek.

A zavarnak ezen káros megjelenéséről a szerkesztő ur becses engedelmével talán máskor.

Dr. F. B.

24. §.

A közgyűlésen a tanácskozás alatt levő tárgyra magára vonatkozó, és azzal kapcsolatos indítványok, melyek előszóval tétethetnek, azonnal tárgyalhatók, és a főtárggyal magával elintézendők, ha a közgyűlés e tekintetben másképen nem határoz, az irásban beadott ilyenmü önálló indítványok a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzendők ki.

(Folytatása következik.)

HIREK.

Tájékoztató.

Április 10. Kereskedő ifjak estélye.

Április 11. Torontálmezei orvosgyógyászati közgyűlés.

Április 12. Közigazgatási bizottság ülése.

Április 12. d. u. 3 órakor, a gazd. egyesület 14-es bizottságának ülése.

Április 22. Megyei rendkívüli közgyűlés.

Április 25. Nagybecsk. jótékony négyelet közgyűlése.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dessewffy Sándor csanádi püspöknek, aki a szegedi kir. kath. tanítóképző-intézet kibővítésére egy 4000 forint értékű házat vásárolt, köszönetét nyilvánította.

— **Kereskedelmi kongresszus Szegeden.** Említettük már, hogy a kereskedelmi és iparkamarák, a magyar kereskedelmi világ bevonásával ez év nyarán, Szegeden kereskedelmi kongresszust rendeznek, melyen a magyar kereskedelem ügyeit érintő dolgok fölött tanácskoznak. Mint most értesülünk, ezt a kongresszust Szegeden ez év augusztus hó 20-dikán tartják meg.

— **Lótenyésztőink figyelmébe.** Tekintettel felzaporodott anyaló állományunkra, a helybeli m. kir. fedeztetési állomásra beosztott 6 ménlő kevésnek bizonyult, miért is a város még egy állami ménlőért folyamodott. A ménlő f. hó 8-án megérkezett a mezőhegyesi törzsménésből, hol a pepinér-ménésben, mint apa ló 15 frt fedeztetési díj mellett fedezett. A mén neve **Gidran XXXIX.**, apja **Gidran XXXVI.**, anyja **Exact XXI.**, sötét sárga, 173 cm. magas. E kitünő ménlő 6 frt kedvezményes fedeztetési díj mellett fedez.

— **Dalárok estélye Szentmiklóson.** Levelezők írja: A mi műkedvelőink babérra vágyának, mit ezuttal alighanem sikerül is elnyerni. Husvét hétfőjén (ápril 19.) a Fekete sas szállodában műkedvelői előadás lesz, hangverseny és táncszal. A rendezők a dalárok. A műsor 6 pontból áll; közreműködnek Kovács Imréné, ki a Levél monológot adja elő, Piffkó Irén Rákóczy nyitányt játssza zongorán, Schwarz Kamilla hegedül és Zimay Suhog a szél vegyes karát előadják Kovács Imréné, Köszler Józsefné, Fuchs Nina, Piffkó Irén, Csath István, Krauszhaar István, Tomas Antal. A 6-ik pont Almási Tihamér 1 felvonásos vígjátéka: „A rendelő óra“, mit ugyancsak műkedvelők adnak elő.

— **Vidéki hírlapírók szövetsége.** Az „Első magyar általános biztosító társaság“, mint már megirtuk, 1000 frt alapítványt szavazott meg a hírlapírók szövetségnek. A szövetség szegedi elnöksége a gazdag hozzájárulásért a következő levélben fejezte ki köszönetét a társaság h. igazgatójának, Ormódi Vilmosnak: „Köszönettel vettük Igazgató ur szíves értesítését arról, hogy a vezetése alatt álló intézet a vidéki hírlapírók szövetségének ezer forint alapítványt szavazott meg. Lektől ez elismerésül tekintjük ezt a határozatot a szorgalmat, melyeket a szövetség kötelessége tartozó sajtó minden közügyben önzetlenül teljesít és hálával fogadjuk a jó czélok támogatásában mindenkor bőkezű Társaság példának is beváló intencióját, mely érthetőleg a hírlapíró-szövetség törekvéseinek különös megbecsülésére irányul. Kiváló tisztelettel Szegeden, 1897. április 6. an. A vidéki hírlapírók szövetsége: Kulinyi Zsigmond elnök, Pálóczi László titkár.“

— **Orosz milliók.** Valami tizenöt év előtt Dimitrov Oroszta basahidi földmives arról értesült, hogy egy Oroszországba szakadt nagybátyja ottan elhalálozott s több millió rubel értékű vagyont hagyott hátra. Dimitrov akkor nem vette komolyan a hírt s nem is tett lépéseket. Nem régebbe azonban egy Oroszországban járt embertől ismét hallott a Dimitrov Jóna feleség örökségről. Most tehát meg akar bizni egy budapesti ügyvédet, hogy reklamálja ki neki a milliós örökséget. Ugy látjuk, hogy az Amerikában elhunyt gazdag nagybácsik ezentúl Oroszországból fogják a „nevető örökösöket“ bolondítani.

— **Elgázolás.** Leövey Klára 79 éves írónőt, tegnap délután háromnegyed 1 órakor a Múzeum-körút és gróf Károlyi-utca sarkán egy lovasuti kocsit elgázolta. Az agg írónőt a mentők lakására vitték. A sérülések következtében állítólag agyrázkódást szenvedett. Egy délutáni távirat szerint Budapesten meghalt.

— **Revolver és udvarló.** Bátran lehet állítani, hogy kevés kivétellel egyik férj sem szereti a szarvakat. Csak abban van némi különbség, mint hártja el őket magától. Budaválcsev Szörény tiszaszentmiklósi gazda például a radikális eszközök híve, aminek a napokban eklatáns bizonyítékát szolgáltatotta. Mikor ugyanis Csedomir Vita ottani szerb legény a minap este a konyha ajtaján zörgetett, bebocsátást kérve, a házi gazda kézzel a helyett pisztolylyal fogadta. Csedomir úgy látszik nem tartozik a bátor emberek osztályához, mert olyan futásnak eredt, hogy hazáig meg sem állt. Budaválcsevet ez a gyávaság nagyon bosszantotta s kétszer utána lött a legénynek. A csendőrség nem ismervén tréfát, felelősségre vonta a snájdig gazdát, ki azt állította, hogy Csedomir nem annyira öt, mint csinos feleségét óhajtotta látogatásával megfizetni. Ezt akarta ő megakadályozni. Ha a párisi esküdtek elé kerülne a dolog, bizonyára felmentenek Budaválcsevet, így azonban valószínű, hogy a tiszaszentmiklósi Othello elveszi büntetését, amit meg is érdemel.

— **Nyári menetrend Velenczébe és Anconába.** Fiuméből Velenczébe és Anconába az idén két elegáns és kényelmesen berendezett termes hajó közlekedik, Velenczébe a Daniel Ernő, Anconába pedig a Villám nevű gyorshajó fog járni. A hajókon az első osztályon kívül még külön lukszososztályok is vannak, kitünő ágyakkal, kabinetekkel, dohányzó teremmel, villamos világítással és fűtéssel berendezve. A Villám nevű gőzösön a közös termen kívül még kisebb négy hálólhelyei ellátott családi terem (Salon privé) is van, mely külön megrendelhető. A hajók menetrendje április 1-től október 31-ig a következő: Fiuméből Velenczébe minden szombaton és kedden este 8 órakor indul hajó és másnap reggel ér Velenczébe, honnan minden hétfőn és csütörtökön fél nyolca órakor indul vissza a Szent Márk-térről és másnap reggel fél hét órakor érkezik vissza Fiuméba. — Anconába minden hétfőn és csütörtökön este nyolca órakor indul Fiuméből a hajó és másnap reggel hat órakor érkezik meg, csatlakozással a reggel hét órakor Rómába induló gyorsvonathoz. Anconából minden szerdán és szombaton este félkilenc órakor indul vissza hajó, — csatlakozással a római, nápolyi és bolognai gyorsvonatokhoz — és másnap reggel félhét órakor ér Fiuméba. A tengeren való átkelés 10 óráig tart. Az utazás ára Fiuméből Anconába vagy Velenczébe a gőzhajón luksushelyen ágygyal együtt 8 forint, az I. helyen ágygyal együtt 6 forint. Az Olaszországba szülő közvetlen jegyek ára a következő: Budapestről Fiumén és Velenczén át Firenzébe I. oszt. 72.60 frank, II. oszt. 53.25 frank, III. oszt. 30.05 frank; Genuába I. oszt. 87.95 frank, II. oszt. 64.10 frank, III. oszt. 36.10 frank; Milánóba I. oszt. 69.10, II. oszt. 50.85 frank, III. oszt. 28.65 frank; Turinba I. oszt. 87.75 frank, II. oszt. 63.95 frank, III. oszt. 36.30 frank. Budapestről Fiumén és Anconán át Nápolyba I. oszt. 98.95 frank, II. oszt. 71.70 frank, III. oszt. 40.85 frank; Rómába I. oszt. 72.85 frank, II. oszt. 53.45 frank, III. oszt. 30.20 frank. Ezekben a jegyeken kívül Budapestről Bari, Battaglia, Bologna, Livorno, Padua, Pisa, Verona állomásokra is adnak ki közvetlen menetjegyeket. Bővebb értesítést a magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodáiban és a Cook-féle utazási irodában lehet kapni.

— **Hazai termék.** A Kathreiner-féle malátakávé jogosan nevezhető hazai terméknek, mert kizárólagosan a legjobb magyar árpából készül. Négyelyek ugyan még most is azt hiszik, hogy ezen, a malátakávé nevet jogosan viselő gyártmány csak egyszerű piritott árpa, mint ennek legtöbb utánzata, ami azonban tévedés, mert a Kathreiner-féle malátakávéhoz a magyar árpa csak a nyers anyagot szolgáltatja, amelyből először egy sajátságos mód szerint maláta készül, azután pedig Kathreiner-nek mindenütt kitünőnek elismert eljárása szerint a kávényelvnyből nyert kivonat által a babkávénak zamátát és ízet kapja. A Kathreiner-féle malátakávé ezen sajátsága által lényegesen különbözik a többi ilyenmü gyártmánytól, rövid idő alatt az egész világon elterjedt és minden családban meghonosodott. Ennélfogva a folyton nagyobbodó elterjedése első sorban a magyar mezőgazdaságnak hasznát, de sajnos, hogy éppen mi nálunk még azon a nézeten vannak, hogy a Kathreiner-féle malátakávé csakis gyermekek és betegeknek ajánlható ital, ami azonban éppen nem áll, mert a Kathreiner-

féle malátakávé főképp a füge- és cikória-kávé helyettesíti és pedig mint egyedüli egészséges pótlék a bakkávéhoz, amelynek íze által enyhébb és kellemesebb lesz. Kezdetben ajánlható két harmad bakkávéhoz egy harmad Kathreiner-kávé később azonban mindegyikből felét vehetjük. Ezáltal egyszersmind egy olcsó kávéitalt nyerünk, amely rövid megszokás után mindig jobban és jobban ízlik. Ezért biztosan elvárható, hogy a Kathreiner-féle malátakávénak mint hazai terméknek jó tulajdonsága nálunk is minél előbb elismerésben részesül és mindig nagyobb elterjedést nyer. A bevásárlásnál azonban elővigyázat szükséges, hogy a valódi jó árut kapjuk, figyeljünk a fehér eredeti csomagra a Kathreiner névvel.

Színház és irodalom.

Halmayék Nagykikindán. Mint Kikindáról írják, a Halmay-féle társulat, mely jelenleg Ó-Becsén a közönség szép pártolása mellett működik, husvét vasárnapján kezdi meg ott előadásait.

Id. Ábrányi Kornél jubileuma. Fővárosi levelezőnk írja: A m. kir. zeneakadémia nagytermében tegnap délután alakult meg igen élénk részvét mellett az a nagy bizottság, mely id. Ábrányi Kornélnak, az agg zeneköltőnek ötvenéves jubileumát fogja rendezni. A Mihailovics Ödön elnöklete alatt tartott értekezlet több felszólalás után kifejezte azt az óhaját, hogy a jubileum ne csak külső ünnepelés legyen, hanem maradandó értékkel is bírjon az ünnepeltre nézve. Ez utóbbira nézve abban állapodtak meg, hogy megkeresik a közoktatásiügyi kormányt az iránt, hogy mint annak idején Vajda Jánosnak, most id. Ábrányi Kornélak adjon állami egyetemes díjat, hogy agg napjait ne kellessen kemény kenyérkereső munkában eltöltenie. A külső ünnepelés módzataira nézve abban állapodtak meg, hogy egy nagyobb szabású hangversenyt rendeznek Ábrányi tiszteletére, melyen az ő legkitűnőbb szerzeményeit adják elő. A hangverseny után lesz nagy disztrakoma is. Ezután megalakult a bizottság, melynek tisztikarát így választották meg. Elnökök az írók részéről Bartók Lajos, Vadnay Károly, Fenyvessy Ferencz dr., Szana Tamás, Vészi József; a zenészek részéről Mihailovics Ödön, Lugh György főv. tanácsos, Káldy Gyula, Bartay Ede, Siposs Antal. Titkár Korn Aurél. Jegyzők Merklér Andor, Aggházy Károly, Sándor Tivadar és Bátor Izidor. Pénztáros Dunkl Norbert. A jövő héten a bizottság ismét ülést tart.

A szabadkömivesség tiz kérdésben és feleletben, írta dr. Henne am Rhyu Ottó állami levéltárnok, fordította Aurelianus, kiadta a László király páholy Nagyváradon. Kapható Laszky Armin könyvkereskedésében Nagyváradon; ára 1 korona. E cím alatt rendkívül érdekes mű látott a napokban napvilágot, mely nem annyira a szabadkömivéseket, mint inkább a laikusokat érdekli, akik igen hű és megragadó ismertetést találják benne azon titokteljes szövetségnek, mely újabb társadalmi mozgalmakra oly bámulatos, átalakító hatással van. Henne Ottó műve már majdnem valamennyi európai nyelven megjelent s a „László király” páholy nemcsak áldozatkészségének adta jelét, mikor e nagy hírű mű lefordításáról gondoskodott, hanem azt is dokumentálta, ami ezen mű főszereplője, hogy t. i. a szabadkömivéseknek tulajdonképp nincs titkolni valójuk, mert az, ami vezérelveiket és törekvéseiket alkotja, tiszteletreméltó minden nemesen gondolkozó ember előtt. Henne Ottó műve leveles a leplet a nagy titokról és előttünk áll a szabadkömivesség a maga fenséges egyszerűségében és magas ideálival. A könyv részletei: 1. Mi a szabadkömivesség? 2. Mi és mit akar a szövetség? 3. Miként viselkedik az állammal és egyházzal szemben? 4. Miféle titkaik vannak a szabadkömivéseknek? 5. Hogy van szervezve? 6. Mit csinálnak? 7. Mi haszna van? 8. Hogyan alakult? 9. Mi a története? 10. Milyen a szabadkömives szövetség terjedése? Független.

Legújabb hírek.

A krétai háború.

Athén, április 7. Óriási néptömegek vonultak végig az utcákon, hazafias dalokat énekelve és folyton kiabálva: „Háborút! Háborút!” Esti 9 óra felé az alkotmánytérén 20 olasz és angol önkéntes megérkezését jelentették. A tömeg lel-

kesztlen fogadta az önkénteseket. A város ki van világítva. A királyi palota előtt még mindig nagy tömeg van, mely a háborút kívánja és a királyt akarja látni. Larisszában és Artában a nemzeti ünnepélyt nagy lelkesedéssel ülték meg. Rend-ávarás nem fordult elő.

Konstantinápoly, április 7. A török csapatok felvonulása majdnem teljesen be van befejezve. Az epirusi hadtest Achmed Fewzy basa parancsnoksága alatt 32 zászlóaljából, melyekből 9 sorzászlóalj, 8 útegből, egy még utban van és 5 lovasszázadból, melyekből 3 még szintén utban van, összesen 25000 emberből áll. A zászlóaljak állományának 750 ról 1000 emberre való felemelése által a hadtest kerekén 33,000 embert fog számlálni. Az első hadosztály a törzsszel Saninában, a 2-ik pedig Lurosan állomásoz. A thesszáliai hadsereg Edhem basa tábornagy vezénylete alatt 7 hadosztályból áll és pedig az első hadosztály a törzsszel Doemenikben, a második és negyedik Elasonában, a harmadik Diskalában, az ötödik Skombában, a hatodik Leftokarietól délre Harkörben és a hetedik hadosztály Seifidscheben van. A 4-ik és 7-ik hadosztályok még egyelőre nem teljeseek. A lovashadosztály Ormanliben van összpontosítva.

Tegnapig összesen 108 zászlóalj, melyekből 10 sorzászlóalj, 25 lovasszázad és 35 úteg, vonult fel. Az epirusi hadtest hadereje a thesszáliai haddal együtt 113.000 fegyveresből, 27.000 lovasból és 252 ágyúból áll. Utban még Afium Karahissar redifadosztálya, melyből 8 zászlóalj Epirusba, 8 pedig a thesszáliai határra van rendelve, Monastirban 6 mozsár-úteget alkítanak. Ezenkívül a szalonikii két hadtest területén 33 zászlóalj, 20 úteg és 6 lovas-század van mozgósítva.

Athén, április 7. A hatalmak követői előzetes megegyezés után a egyöntetű utasítás alapján nyilatkozatot nyújtottak át a görög külügyminiszternek, melyben közlik, hogy a határon Görög- és Törökország között kitörhető konfliktus esetére az egész felelősség a támadóra zudulna.

Konstantinápoly, április 8. A minisztertanács tegnapelőtt elvben elhatározta, hogy Kréta kiürítésébe beleegyeznek, feltéve, hogy a hatalmak a görög csapatok előzetes elvonulását és a sziget pacifikálását biztosítják.

Kanea, április 8. A sziget több pontján folyik a harc. A fölkelőknek, kik minden ponton támadnak, sikerült néhány ágyut elfoglalniok. A kissamoi kerületben és Herakleionban két nap óta élénk harc folyik, de a veszteségek jelentéktelenek.

Elöntött földek.

Szeged, április 8. Szegedről írják: A Tisza hullámai duzzadnak s átlépnek az árterekbe a folyam egész vonalain. Sik tengernek mutatkozik már a víz alá került bdomi rét, a Hattas s a Ballagi tó szántóföldei. A marosi árteret is elöntötték a hullámok s egyre várni lehet az áradást, kivált a Maros részéről, minthogy a Maros hirtelen nő, daczára annak, hogy már több helyen a szántóföldeket elöntötte.

Az angol kamatláb leszállítása.

London, április 8. Az angol bank a leszámítolási kamatlábat 2 és fél százalékra leszállította.

A német császár Bécsben.

Bécs, április 8. II. Vilmos német császár e hó 21-én érkezik meg az osztrák fővárosba. A megérkezés órája még nem biztos. E hó 22-én a schmelei gyakorló-téren királyunk a bécsi helyőrség összes csapatait bemutatja a német császárnak, a ki a jelentést is átveszi. A diszszemle reggel 9 órakor kezdődik. Déli 12 órakor a német császár a josefstadi huszárkaszárnát látogatja meg, a hol az ő nevét viselő VII.

huszárezred gyakorlatait végig nézi és a tisztikar körében reggeliz. Délután 6 órakor udvari diszbed lesz, mely után a császár elutazik.

Táviratok.

Országgyűlés.

I.

(A képviselőház ülése április 9-én.)

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma rövid ülést tartott, melynek főtárgya az összeférhetetlenségi törvény revíziójára kiküldött bizottság választása volt.

II.

(A főrendiház ülése április 9-én.)

A főrendiház ma folytatta az 1897-iki költségvetés részletes tárgyalását. A törvényjavaslat részleteiben is elfogadtattott. A pénzügyi törvény tárgyalásánál Dessewffy Aurél gróf határozati javaslatot terjesztett be, hogy a törvényjavaslat addig ne fogadtassék el, míg a kormány a választási törvényt más alpra nem fekteti.

Daranyi földmívelésügyi miniszter megcáfolja a mezőgazdasági politikára vonatkozó fejtegetéseit.

Perczel belügyminiszter kijelenti, hogy a kormány a választási cenzus egyöntetűsége mellett van ugyan, de az általános választási jog alapján nem áll.

Többek felszólalása után a főrendiház Dessewffy javaslatának mellőzésével a törvényjavaslatot elfogadta.

A krétai kérdés.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A nagykövetek ma hosszabb értekezletet tartottak, hogy egy kinevezendő katonai kormányzó személyében megállapodjanak. A megállapodás eddig nem jött létre.

A tőzsdéről.

Budapest, április 8. (A nbeckereki Lloyd társulat távirata.) Kötetett buza árszire 6.87—89, buza tavaszra 7.50—52, buza május-juniusra 7.29—30, tengeri május-juniusra 3.35—37, zab 5.52—57, repeze 10.25—30. Buzában a kínálat korlátozott. Forgalom 10.000 mm.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének központjában 3 hivatali állás töltendő be, mely állásokkal évi 300—300 frt fizetés, szabályszerű lakbérletmény és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító os. és kir. hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott katonai altisztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiegészített altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak, hogy emlitett igazolvánnyal felszerelt, 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron és egészséges ép test-szervezetén kívül a magyar írás, olvasás és számolás elemeiben való jártasság, ugyesintén a magyar honpolgárság keillőkép igazolandó, következő cím alatt:

„A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének, általános I. osztály Zágráb” legkésőbb f. évi április 25-ig terjesszék be, minthogy az ezen határnapon tul beérkezendő folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Azon pályázók, kik a hivatalos magyar nyelven kívül a horvát nyelvet is bírják, a többi pályázókkal szemben előnyben részesíttetnek.

Megjegyzendő, hogy a polgári állásra jogosító igazolvánnyal ellátott azon altiszteknél, kik a katonaságtól közvetlenül s a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül lépnek át a m. kir. államvasutak szolgálatába, véglegesítésük esetén s ha a vasuti szolgálatba lépéskor 45 évüket még tul nem haladták, a szolgálatban töltött idejük az napszabályszerű fizetéseknek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíjjogosult idejükbe be fog számíttatni. Zágráb, 1897. márczius hó 24-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

A jövő építési idény alkalmából

alulírott vállalat ajánlja termékeit, u. m. mindennemű faragott köveket, fedlapokat, határköveket és lépcsőket, ez utóbbiaknak folyó méterét

2 frttól feljebb.

Továbbá építési követ, olcsóbb mintatéglá. Arjegyüket és kőmintát kívánatra ingyen és bérmentve küld a

Talacsi kőbánya vállalat
az Arad-Csanádi vasut mentén.
Posta: Halmagy-Csucs.

892-2.8

Hirdetmény.

Egyházaskér község előljárósága ezenel közhírré teszi, hogy községe határában a vadászati jog folyó évi ápril hó 24-én d. e. 10 órakor 6 egymásután következő évre évi 10 frt (tiz frt) kikialtási ár mellett Egyházaskér községénél nyilvános érverésen bérebe fog adatni; árverelni szándékozók a kikialtási ár 10%-ának bánatpénz fejében lefizetése mellett a kifizetett időben jelentkezzenek.

Egyházaskér, 1897. ápril 1-én.

Az előljáróság.

379-3.2

3371. szám. 1897.

893-3.1

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésben levő nagy-komlói jegyzői állásnak választás utján betöltésére pályázatot hirdetek.

A jegyző javadalmazása:

1. Évi fizetés 900 frt.
2. Irnok tartási átalány 300 frt.
3. Irodai átalány 120 frt.
4. Uti átalány 80 frt.
5. Világítási átalány 12 frt.
6. A községében levő természetbeni lakás és házi kert élvezete.
7. A magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében fől-szereit pályázati kérvényüket hozzám folyó évi május hó 1-éig adják be, mert a később beérkezetteket tekintetbe nem veszem.

Zsombolyán, 1897. évi április hó 5-én.

Fóris József,
főszolgabíró.

1919. tkv. szám. 1897.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Marianovits János antalfalvi lakos végrehajtónak Perin Milos sz.-aradáci lakos végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nbecskereki kir. törvényszék területében levő Szerb-Aradác községi 528. sz. tkjvben 672/c, 1194/a, 1438/c, 1776/a, 2035/c, 564/a, 1758/a, 1379/a, 1395/a, 1395/c, 1945/c hrsz. alatt felvett 5 hold 1472 □-öl szántó 1144 frt kikialtási árban 1897. évi május hó 7-ik (hét) napjának d. e. 10 órája Szerb-Aradác községénél megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikialtási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok szükség esetén a kikialtási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikialtási árnak 10%-át, vagyis 114 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. miniszt. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvszék tkvi irattárában s Szerb-Aradác község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvszék tkvi hatóságánál, 1897. évi február hó 23-án.

396-1.1

Kiss,
kir. tvszaki bíró.

Birtok eladás.

A nagybecskereki ev. ref. egyházközség eladni határozta a m. kir. államkincstártól vett s a nagybecskereki 426. sz. tkjvben 1 sor. sz. és 4391., 4392. h. r. sz. a. felvett 140. kat. hold 117 □-ölnyi kincstári birtokból kihalított 4391-4392/2. h. r. sz. a. kifizetett 21 hold 1352 □-öl és 4391-4392/4. h. r. sz. a. 32 hold 200 □-öl ösezesen 53 hold 1558 □-ölnyi, a nbecskereki kincstári erdő tözsomszédságában létező birtokát.

Venni szándékozók zárt ajánlataikat méltóságos Zsiros Lajos törvényszéki elnök urnál, mint az egyházmegye által az eladás eszközzésére kiküldött bizottság elnökénél f. 1897. ápril hó 30-ig beadhatják.

A vételi feltételek nevezett elnök és Dr. Kis János ügyvéd s Rigó István th. megyei főjegyző bizottsági tagoknál megtekinthetők, kik is mindennemű felvilágosítással szivesen szolgálnak. A vételár legcsekélyebb összege 16200 frt, melyen alul az egyházközség a birtokot el nem adja.
Nagybecskereki ev. ref. egyházközség.
(395-3.1)

413. árvasz. számhoz 1897.

394-1.1

Arverési hirdetmény.

Nagy-Becskekerek r. t. város tekintetes árvaszéknek f. é. márczius hó 29-én 413. szám alatt kelt határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy kk. Szevits Mita néh. Gyunlits Milosné után örökölt 313 frt 30 kr becsértékű butorneműek 148 frt 40 kr becsértékű ruha, fehér- és ágyneműek és 53 fit 10 kr becsértékű konyhaedény és egyéb házi felszerelvények f. é. ápril hó 13. és következő napján mindenkor reggeli 9 órakor itthelyt a Martinuzzi-utcában fekvő 494. sz. házban nyilvános magán árverés útján készpénz fizetés mellett eladatni fognak, melyre árverezni szándékozók ezennel meghivatnak.

N.-Becskekerek, 1897. évi április hó 6.

Mattanovich György,
városi jegyző.

Több mint 100 év

— óta a finom

világlegkedveltebb

illatszere

4711. sz. Eau de Cologne

(kék-aranyos ragjegy)

Ferd. Mühlens

4711 sz. Köln a/Rh.

Kapható minden nagyobb
illatszer-elárusítónál.

1-126

Fin gyermek-ruhák dus választékban. Legolcsóbb bevásárlási forrás Kovács Gedeonnál Nagybecskereken. Minden darabon nyomtatott szabott ár.

891. IV-x.1

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalban.